

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 16. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.000
Банку "Євський Літос"
Прага "Діло".
Рукописів не заєрґасмо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СӨТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Засідання карпатоукраїнської Ради міністрів

ЧТК подає з Хусту, що там відбулося в четвер засідання ради міністрів карпатоукраїнського уряду, в якому взяв теж участь армійний ген. Прхала, який теж говорив про господарські справи. Члени влади рішили, що з уваги на втрати, що їх зазнала по віденським рішенням Карпатська Україна, державну господарку треба вести незвичайно ощадно. Засіданням, яке відбувалося

у приязному настрою, проводив премієр о. д-р А. Волошин.

Залізничця Хуст-Свалява-Перечин.

ХУСТ. КУП. В найближчому часі почнеться будова запроектованої залізнички на лінії Хуст-Свалява-Перечин. Підготовчі праці до тієї будови вже почалися.

Залізниччі наради з представниками центр. уряду.

ХУСТ. КУП. Учора відбулися в Хусті наради між делегацією праського міністерства залізниць та представниками залізничного відділу при карпатоукраїнським міністерстві господарства.

На цьому засіданні обговорювали справи персонального характеру, розбудови залізниць, доставки рейок, порогів та іншого залізничного матеріалу.

Мадярьсько-словацько-українські наради

КУП подає, що у Братиславі відбулися у днях 16. і 17. ц. м. наради представників Мадярищини, Словаччини і Карпатської України у справі передачі доріг на відступлений території. Ці наради мали інформаційний характер. Вони будуть ще продовжуватися.

Праця на дорогах Карпатської України.

На дорогах Карпатської України працюють окремі відділи робітників та членів "Карпатської

Січі". Робітникам платять денно 18—25 корон. Зокрема робітники працюють над дорогами, що підпали принищення підчас зими.

Наради карпатоукраїнського і словацького шефа пропаганди.

БРАТИСЛАВА. З Відня приїхав до Братислави 21. ц. м. карпатоукраїнський шеф пропаганди д-р В. Комаринський разом із словацьким шефом пропаганди Шаньо Махом. Д-р Комаринський відбув із словацькими чинниками наради. З обома шефами пропаганди приїхали теж

до Братислави деякі хорватські діячі, які брали участь минулої суботи у словацькій вечірці у Відні.

НОВІ ЗАКОРДОННІ ЖУРНАЛІСТИ В ХУСТІ.

КУП подає з Хусту, що на дніх до Хусту приїхали два закордонні журналісти, а саме представник Асошіейтед Пресс ред. Мельголд і представник німецьких часописів ред. Рідль.

Новий сирійський уряд.

БЕИРУТ. ПАТ. Новий сирійський уряд створено в такому складі: премієр і мін. освіти — Люфті Гафар, мін. внутрішніх справ і оборони — Мазар паша Раслане, мін. фінансів та закордонних справ — Фаєз Курі, мін. справок ведливости — Нассіб Бакрі, мін. господарки — Селім Джінібарт. Серед п'ятих міністрів є двоє християн.

Комунікація Карпатської України

З ПОЛЬЩЕЮ ТА РУМУНІЄЮ.

Як ми вже повідомляли перерваний у грудні минулого року залізничний шлях між Ворохтою і Ясинієм, направлено й цим шляхом почалася комунікація для румунських поїздів, які їдуть із Орадеа Маре трансфером через мадярьську, карпатоукраїнську територію до Чернівців на Буковині. Одночасно в найближчих днях буде теж відчинена залізнична сполука і для карпатоукраїнських поїздів. Першими поїздами з

Карпатської України відійдуть транспорти дерева до Гдині і відти далі до свого місця призначення.

Нарада у Варшаві.

ПАТ подає, що вчорашнього дня президент держави у присутності маршала Сьміглого-Ридза прийняв премієра Складковського, вице-премієра Квятковського та мін. військових справ ген. Каспшицького.

Мадярьська меншина за повною автономією Словаччини.

Мадярьська телеграфічна агенція повідомляє з Братислави, що мадярьський посол граф Естергазі заявив як представник мадярів на за-

сіданні словацького сойму, що мадярьська меншина підтримує програму уряду о. Тісо, яка змагає до створення повної автономії Словаччини. Граф Естергазі додав, що мадярьська меншина застерігає собі в такому випадку повну рівноправність.

КОМАНДАНТ ІТАЛІЙСЬКОГО ЛЕГІОНУ В ЕСПАНІІ ПРИЇХАВ ДО РИМУ.

РИМ. ПАТ. Командант італійських частин добровольців в Еспанії ген. Гамбара приїде в літаком з Барселони до Риму.

Військова умова Японії з віссю Рим-Берлін

ЗВЕРНЕНА ПРОТИ СССР.

Авас повідомляє з Токіо, що на підставі вірогідних джерел голова прибічної ради прем. Гіранума дав на тайному засіданні бюджетової сесії вищої палати у дні 17. ц. м. заперечення, що військова умова, яка має скріпити протикомінтернівський пакт, націлена буде проти Комінтерну. Це заперечення подав премієр тільки на те, щоб заспокоїти побоювання одного з поміркованих послів, щоб Японія не дається втягнути автоматично в якийнебудь конфлікт інших партнерів пакту. Крім того Авас повідомляє, що уряд ки. Коноє вже у

грудні м. р. мав підписати якнайдалше йдучу умову, що її запропонували Німеччина й Італія, однак він стримався із підписом тієї умови, коли виявилася, що запроектована умова могла втягнути Японію в евентуальний конфлікт із Францією та Англією. На закінчення подає Авас, що між Римом і Берліном та Токієм їдуть розмови, які мають устійнити компромісовий текст, що сирецизував би яку поміч між Рим і Берлін дістати в деяких означених випадках, якби акція не була безпосередньо скерована проти СССР і комінтерну.

Заява нового бельгійського уряду.

БРЮССЕЛЬ. ПАТ. Вчора пополудні новий бельгійський уряд станув перед парламентом, при чому премієр Пієрло виступив з промовою, в якій між іншим сказав, що в закордонній політиці новий уряд буде придержуватися намірених попереднього уряду, значить придержуватися буде засаді повної нейтральности. Крім того премієр Пієрло торкнувся теж фламандського питання, заявляючи, що національна свідомість фламандців та їх домагання в культурній і культурній діяльності висунулися на перший план бельгійського життя. Фламандське питання сая вирішити засадничо, бо дотеперішні реформи виявилися неадекватні. Більшість бельгійської приналежної думки домагається культурної самостійности фламандців і звільненні при автономії децентралізації міністерства культури.

Casus Скрипник.

Львів, 23. лютого 1939.

Автор цих рядків просить Ш. Читачів вибачити йому, що всупереч своему звичаєві почне ці нинішні міркування від дитресі трохи особистого характеру:

Який рік тому мав я прикру суперечку з одним членом ЦК УНДО, який на засіданні тієї установи повторив поголоску, яку чув на Волині, немов то я стою у таких близьких зв'язках з послом Скрипником, що воно відбивається на політичному підході „Діла“ до справ ВУО (Волинського Українського Об'єднання). Не було трудно спростувати ту поголоску, бо з п. Скрипником я особисто й досі незнайомий і слова з ним устно ні письменно, безпосередньо ані за нічим порозумінням, не замінив. А проте фактом є, що підписаний від довшого часу висловлював погляд, що події на Волині розвиваються у такому напрямку, що ВУО і його чільні діячі будуть примушені вдарити у щораз сміливіші і вищі тони та наблизитись у політичній тактиці до становища галицьких національних партій. І тому вважав я, що нема ніякого сенсу наслідувати методу „ІКЦ“ та його звелічників, які лікують українців від їх дійсного чи уявного германофільства в той спосіб, що лають їх, цькують на них та наклеюють до репресій, замість позитивно доказувати (не так словами, як ділами), що варта і треба свої надії спірати зовсім на іншій політичній концепції. Отже, навіть полемізуючи з „Волинським Словом“, не вважали ми за доцільне переступати межі такої пристойної форми, яка — при всіх мериторичних закидах — не відштовхувала б тих, що найшлись у налзвичайно прикої і складній ситуації. У 1935 році ми ще писали, що є поважна різниця між ВУО та УНДО-м, яке тоді змінило політичну тактику, і що та різниця полягає у чиннику незалежності. „Волинське Слово“ страшенно тоді обурилось. Те обурення вказувало, що відпір проти залежності ВУО від відомих чинників буде кріпшати, і то у пропорціональному відношенні до натиску. І якщо навіть та еволюція поглядів та настроїв у рядах ВУО не буде загальною та коли навіть залишиться на боці деяку кількість одиниць, то напевне обхопить більшість: ту більшість волинських земляків, які заповнили — зрештою не дуже численні — ряди ВУО кермовані справжньою журбою за свою вужчу батьківщину, з вірою, що їхня тактика правильна, себто, що завдяки цій тактиці владяться облекшити долю народу та здобути деякі конкретні цінності в ділянці православно-церковній, шкільній, господарській. Вважали ми, знаючи трохи волинський терен і тамошніх людей, що рішуче не можна відмовляти того патріотизму всім гуртом членам ВУО та раз на все засуджувати на національно-політичну смерть всіх їх за те, що зробили такі то політичні помилки. Казали ми, що ми за бідні, щоб дозволити собі на люксус такого легковаження людського інтелектуального елементу, та що це м'яка мудрість підсилювати ряди національно-політичних противників своїм беззастережним принципіалізмом, стосованим суцільно власних земляків. Безумовно, мораль у політиці, особливо у політиці недержавної нації, мусить бути шанована. Але вище неї завжди ще стоїть у політиці критерій доцільності.

Згадуємо про все це тому, що останні виступи послів Скрипника і Бури на соймовому терені оправдують наше тодішнє становище. Нема ніякого сумніву, що якщо сьогодні йде у рядах ВУО, чи вірніше в його верхівці, внутрішній распря, то переможним буде той напрямок, що його зарепрезентував Скрипник, який підписав відомий внесок УПР та асоціалізувався з дальшими виступами галицьких послів. Заява, складена послом Бурию та відомості, що їх маємо безпосередньо з Волині, підтверджують з цілою силою коментар, який з огляду виступів згаданих двох волинських послів появилося у вчорашньому „Слові“: єдиний вислід змін, які зайшли у Православній Церкві і в цілій волинській дійсності той, що зросла тім кількістю атеїстів та сектантів і що раніш дуже примирні та угодницькі волинські діячі наблизившись цілком до політично зорганізованих галицьких земляків.

„Casus Скрипник“ це ніяка його особиста справа. Це політичне явище, якого алогіка аж кидається у вічі. Це така природна і зрозуміла еволюція, що — як згадуємо на вступі — не треба було бути генієм, щоб її передбачити просто з математичною певністю. Але одно-

часно це дуже сумна сатисфакція, що ми були передбачливі: напевне воліли б, щоб показались фальшивими пророками, себто, щоб відносини на Волині не були пішли тим шляхом, що пішли, і щоб еволюція настроїв не переводилася під знаком реакції на існуючу дійсність, тільки під знаком щораз більшого культурного й господарського задовільня. Ми були б безумно воліли, щоб кс. Любельський не потребував висловлювати остраху польських католицьких кол з приводу сучасного положення Православної Церкви, як прецеденсу, який колись міг би бути застосований до Католицької Церкви у Польщі. Однак покищо єдиним помічником у тій волинській дійсності, що є, це заява солідарності послів Скрипника і Бури, заява, що з відповіддю пос. Целевича послові Венді про те, що український нарід не може бути зіштовхнений на рівень „субьлокатора“ та що не дозволить відібрати собі права співгосподарити на рідній землі, що з тією відповіддю солідарні всі українські послы у соймі. Політичний зміст факту, що посол Скрипник підписав відомий внесок і що солідарним заявився пос. Бура, далеко ширший від даного одичного випадку, від змісту отого галицького внеску чи тексту промови п. Целевича. Політичний зміст тих подій такий, що паде сокальський кордон. Ще не зовсім упав, але вже на очах паде, — і то саме в тому часі, коли декому могло здаватися, що здвигнений на ньому такий мур, якого ніщо і ніхто не переступить. Віримо, що цей кордон упаде тому, що всі заходи, які йшли і йдуть на його збереження, викликають у психіці волинських земляків і в їх політичному світогляді таку реакцію, яка всі ті заходи без решти перекреслює.

Завданням української національної політики, кермованої з галицького центру, завданням української галицької преси є влекшити процес того галицько-волинського психічного об'єднання, а не утруднювати його. Коли той процес охопив уже і ради ВУО, то ми не має-

3 польської преси.

„Віримо, що доведемо до порозуміння з українцями“.

Двотижневик „Пшемєян“ (ч. 5. з 25-го лютого ц. р.) надрукував розмову свого співробітника з п. Адольфом Бохенським на тему польської внутрішньої та закордонної політики. Вибраємо з тієї розмови фрагмент, що нас може найбільше цікавити.

„Про положення — каже п. А. Бохенський — що не належить ще до історії, важко говорити, бо публіцисти не знають усіх елементів, скритих у тайнах дипломатії. Одне певне: що Польща мусить змагати до того, щоб утримати незалежність усіх малих держав на своїх кордонах, і до того, щоб створилося якнайбільше таких держав коштом Росії.“

— Отже прометейська програма? — перепитую співробітник „Пшемєян“.

— Ясно. Пропрагуємо цю програму від давна і виробили її досить весторонньо. Зрештою вона просякає до свідомості цілої молодшої польської генерації. Я не вмів би засувати її янідарніше і краще, як це зробив у цікавій розмові у вас Войтіх Васютинський, якого хіба не можна підозрівати у політичному посвоєнні з нашою групою.

— Чи ви, панове, не лякаєтеся апетитів України на Східню Галичину?

— Нехай мені вільно буде відповісти питанням на питання! А чи ви не побоюєтеся німецьких апетитів на Помор'я або чеських на Шлесь? Чи ви не побоюєтеся передовсім апетитів литовців на Вильно, яке вони вважають... столицею? А чи італійці не побоюються німецьких апетитів на Тироль? Ставлю ці питання, щоб вам ясно представити, що те, що ви називаєте „апетитом“ зовсім не перешкоджає аніякому співжиттю і часом навіть дуже близькій приязні. Ні, не побоюємося ніяких апетитів. Наші кордони ненарушені і всі наші свідки це досконало розуміють. Тільки внутрішні страхополохи поширюють часами паніку. Це залишки довоєнних часів, бездержавних часів, коли поляки не розуміли, що багато націоналізмів мусить уступити перед простою рацією держави. Так Польща уступила з претенсій на заході, Німеччина на сході своїх кордонів. Так Польща

У 950-ліття хрещення України.

відбудеться під Протекторатом Високопреосвященного Митрополита Андрія Шенгупського заходом Т-го українських студентів католиків „ОБНОВА“ з літ від 26. лютого до 8. березня 1939 р.

ТИЖЕНЬ ХРИСТІАНСЬКО-СУСПІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Програма: Неділя 26. II. год. 9: Служба Божа в соборі св. Юра. — 26. II. год. 10: Святочне відкриття полита Андрія. — 27. II. о. д-р М. Конрад: Сучасні суспільні рухи. — 28. II. д-р К. Чехович: Генезис і сутність ідеї в літературі. — 2. III. д-р В. Залозецький: Коррелятивний устрій і фашистська держава. 3. III. рад. І. Московський: націоналізм. — 4. III. рад. М. Добрянський: Польський націоналізм. — 5. III. д-р М. Андреев: Християнський націоналізм. — 6. III. о. д-р Г. Костеланец: Християнська спільнота в українському оформленні. Виклади відбудуватимуться в залі Народного Дому, вул. Рутівського 22/II. Початок викладів год. 18.30. Після викладів дискусія. Вступ за добровільними даними.

413

мо зупинювати його якимись непристойними увагами під адресою тих волинських діячів, з яких не один переживає нині особисту трагедію, але поводитись так тактовно, як слід у такій ситуації. Бо політика це такий склад порцеляни, до якого слонів не впускають.

Нема місця на злорадість з приводу поведінки пп. Скрипника і Бури, нема місця на будь-яке менторство за речі минулі, — зате є багато місця на правдиве і щире вдоволення та на аргументи політичного розуму, який каже в нинішній українській дійсності користати з усіх без винятку національних сил, які можуть скріпити український актив та підвищити його чисельну і потенціальну вартість. Останні виступи пп. Скрипника і Бури в опінії галицького громадства не є вже познакою остаточного завершення ревізії їхніх дотеперішніх поглядів. Широкий загал наших галицьких земляків хотів би бачити дальші послідовні акти тих виступів, такі, які вможливили б галицькому політично зорганізованому світові ближчу співпрацю — для спільного добра.

іж

уступила колись Франції і сьогодні Німеччина Італії. Таких прикладів можна налічити нескінченне число. Це легко зрозуміти, коли хтось часу призначеного на науку не проводить на проходах з палками і кастетами.

— „Ого, ми близько жидівської справи!“

— Так, тут є одне з найглибших непорозуміннь з прихильниками Дмовського. Закидаємо їм занепад всякої політичної думки й обмеження горизонту. Пан Король в „АБЦ“ недавно сам ствердив, що політична думка серед молоді паде, якби могло би бути в них інакше? Щодо нас, о-суджуємо погроми і домагаємося, щоб наперед знайти еміграційні терени і потім посилювати еміграцію. Інший поряток то злочин і дурнота.

— А українська справа?

— Нічого про неї не скажу. Кожний читач „Пшемєян“ добре знає нашу програму, бо вона дуже близька до вашої програми. В останньому часі здається, що в „Сел“ „Вісті“ станули на підбійному ґрунті. Радикальні католики з групи „Пакс“ вже давно з нами близько співпрацюють. Так створився одноцілий фронт усього, що в Поль-

НОВА КНИЖКА
Бібліотека „ДІЛО“

ВОЛОДИМИР БІРЧАН

НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ

— повість —

Доля емігранта у Чехословаччині.
Дія на Карпатській Україні. Борба за право громадянства і нову землю.

Ціна 2.50 зол.

Доставляється у видавничій „Діло“ або у всіх книгарнях країн.

ші нове і здорове, що хоче відрізати з перестарілими традиціями думки, шукати нових шляхів. Так, віримо, що доведемо до порозуміння з українцями на тій підставі, що поробимо їм усякі уступки, які не послаблять зв'язку з державою і не загрожуватимуть польському стану посідання. Оце ціла програма."

П. Бохенський зазначає, що ця програма розвинена широко в книжці Олександра Бохенського п. н. „Польсько-українська проблема в Червонській Землі“.

„Ген. Скварчинському раджу вернутися до військової служби“.

Другі роковини декларації полк. Коца теперішній шеф Озону ген. Скварчинський — як каже п. Цат-Машкевич — вшанував „короткою декларацією“. І в тій декларації ствердив, що географічне положення Польщі каже висувати на перше місце справу оборони держави. І зв'язку з тією тезою ген. Скварчинський підкреслив, що становище Озону є: інтереси оди-ниць і суспільних верств треба підпорядковувати інтересам народу і держави. Ця декларація дала п. Цатові привід до статті п. н. „Висліди двоїтливості праці рівні зеру“, вміщеної у „Слові“ (ч. 52 з 22-го лютого ц. р.):

„Підпорядкувати суспільні справи ви-щим цілям, державним — це правильно. Але з того, що суспільні проблеми треба розвивати так, щоб з цього був хосен для держави, ще не виходить, щоб тих суспіль-них справ взагалі не розвивувати.“

Яку суспільну проблему розв'язав Озон — питається п. Цат — за тих два роки, тобто від моменту, коли солтиси по цілій державі розлі-лювали декларацію полк. Коца, і від якого О-зон несе цілу відповідальність за все те, що ді-ється в Польщі?

„Чи може безробіття, яке прем'єр Склад-ковський перебираючи владу обіцяв злікві-дувати? На жаль безробіття у нас лікують так, як знахарі лікують гарячку, даючи по-рошки на зменшення гарячки, але не ліку-ючи недуги. Зимово Допомога скопіювала з німецької „Вінтергілфе“ до вуличної збірки міністрів включно. Але в Німеччині давно про ту „Вінтергілфе“ забули. Там зуміли зліквідувати 6-мільйонне безробіття засобами, що не мають нічого спільного з „Вінтергілфе“, яка була тільки негайною допомогою. Зате у нас оте кількості не безробіття як було так є, як тривало,

так триває. Зі стилем і сумом дивимось, як шлеські робітники просять перепусток до Німеччини, бо там не тільки нема безробіт-тя, але замало рук до праці.“

І далі п. Цат стверджує, що Озон не розв'язав проблеми перелюднення села ані ніякої ін-шої.

„У справі оборонності ген. Скварчин-ський знаходить сильні слова. Школа тіль-ки, що за цими словами не йдуть чини. Чи можна стояти на становищі „оборонності передовсім“ та одночасно покривати мов-чанкою все те, що діялося на залізницях. Чи становище ген. Скварчинського супро-ти виявленого розгартішу на залізницях можна пояснювати тим, що він перенявся справою оборонності, чи радше чимсь ін-шим, а саме рятіванням престижу уряду і престижу Озону. Чи саме шефові парла-ментарної більшості, перенятої зовсім тур-ботою про оборону держави, не варто бу-ло звернути увагу міністрові Ульрихові, щоб він замість легіонізацією займався ко-мунікацією залишаючи турботу за легіоні-зацію політикам, які не стоять у провіді такого відповідального за оборону ресор-ту, як він.“

Що торкається самого шефа Озону, ген. Скварчинського, то п. Цат звертається до нього з такими словами:

„Генералові Станиславові Скварчинско-му, блискучому офіцерові переможної польської армії, учасникові і героєві бага-тьох боїв, фаховому офіцерові, раджу вер-нутися до військової служби, до тієї най-кращої для поляка служби.“

Тільки на тій службі — думає п. Цат — ген. Скварчинський може найкраще прислужи-тися справі оборонності держави.

Знаменито загострює апетит

повнонартісна

БРИНДЗЯ

МАСЛОСОЮЗУ

42/55

таний волі, як твердий фундамент держави, марш. Пілсудський. Велика динаміка і націо-нальна свідомість українського населення до-поможе нам перемогти, бо нема такої сили, що могла б звести нас до ролі гетьотів. (Пос. Остафін: До якої боротьби і перемоги?) До бо-ротьби і перемоги за здійснення ст. 1. уст. І. квітневої конституції, що польська держава є спільним добром всіх громадян.

По-друге: Історія всіх епох всюди і зав-жди доказує, що у взаємовідносинах між біль-шістю і меншиною, між державною нацією і нацією меншинною ключ до політичної ситуа-ції є в руках державної нації. Від її становища, від її політики, від її програми, від її хисгу керувати державою і державної мудрости за-лежить співжиття чи боротьба. Тому не можемо погодитися з поглядом полк. Венди, що від у-країнського населення залежить вибір засобів, які держава пристосовуватиме супроти укр-аїнців. (Переривання).

По-третє: П. полк. Венда скваліфікував у-країнські промови в цьому соймі як демонстра-цію, як методу необоснованої оборони. Засте-рігаємося якнайбільш рішуче проти такої об-разливої констатації. В цьому соймі виконуємо як представники українського народу важкий відповідальний і невідчужний обов'язок. Намага-ємося довести до нормальних взаємовідносин між обома народами. Цей обов'язок виконуємо згідно з нашою совістю і в найкращій вірі і ду-маємо, що робимо це згідно не лише з інтере-сами українського народу, але також з інтере-сом держави.

Наше положення в цьому соймі незвичай-но важке. Дійшло до того, що не оглядаючися на 20 літ спільного життя-буття в межах дер-жави, багато панів послів-поляків не може по-годитися з фактом існування української на-ції і демонструє голосно проти самого терміну „український“ у промовах наших послів. Оце моя відповідь п. полк. Венді. (Оплески на укр-аїнських лавках.).

Більшість польських послів прийняла цю заяву вигуками, яких не варто навіть реестру-вати.

Нові польські осяг.

КОСТЕЛИ И „ДОМИ ЛЮДОВЕ“.

„Товариство Школи Людовей“ в Ярославі почало будову трьох нових костелів, а саме: в Монастирі, Краснім та Шоваську. Цього місяця воно закінчило будову вселюдної школи та „Дому Людового“ в Заболотичах.

Зі звідомлення тижневика „Всхуд“ (з 19. II.) виходить, що тепер будують на території Схід-ної Галичини 347 „Домів Людових“. Це означає — пише „Всхуд“ — „великий дорібок і щодо числа і щодо наслідків на будуче“.

ПОЛЬСЬКІ КООПЕРАТИВИ.

Число польських кооператив на області трьох південно-східних воєвідств зросло в 1937 році — по інформації „Всходу“ — на 55 до загального числа 1.224. З нових кооператив 28 є типу рільничо-торговельного, 19 займається перерібною молоком і тільки 8 працює в ділячці кредиту.

Амнестія у Литві.

КОВНО. АТЕ. З приводу 21-их роковин не-залежності литовської держави президент Сме-тона підписав амнестійний акт, на основі якого помилувано 67 осіб. Амнестія обняла м. ін. та-кож 18 в'язнів-літвін з Клайпеди, що їх свого часу засудили були на в'язницю за приналеж-ність до націонал-соціалістичної партії. 11 осіб вже випустили з в'язниці, крім того 7 іншим скоротили речинень капи.

Не тримайте долярівок, інвестиційних позичок та цінних паперів.

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1.1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороните цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідаєтеся про виграну згл. в речинці заїнасяють Вам відсотки.

ОЗОН забуває конституцію...

ДЕКЛАРАЦІЯ ПОЛК. ВЕНДИ И УКРАЇНСКА ВІДПОВІДЬ.

Велике враження викликала в політичних і парламентарних колах — як ми вже писали — меншинна заява полк. Венди, шефа штабу ОЗН, що у дискусії над бюджетом міністерства внутрішніх справ 16. II. м. назвав виступи у-країнських парламентаристів демонстрацією. На думку п. Венди, українська справа не є аж така „трагічна“ і виступи українських послів де — тактика. Полк. Венда вважає причиною зевдачі нормалізації толеранцію легальних у-країнських політичних партій супроти акції „сепаратистів“. Шеф штабу ОЗН заслонившись сито „народовим“ аргументом оборонив і похвалював польську акцію у напрямі „скріп-лювання польського елементу“. Найбільше ко-ментарів викликала заява шефа озонового штабу про те, що від українців виключно за-лежить метода, яку пристосовуватиме поль-ська сторона супроти нашого народу. Це ре-чення пресові кола прийняли як заповідь за-гострення курсу.

Українські парламентаристи з місця зареа-гували на гострий і необоснований тон та зміст промови п. Венди. Пос. д-р Баран, закінчивши свою полеміку на тему історичної традиції у-країнства, заявив з трибуни у відповідь полк. Венді (іменем УПР, що український нарід не хо-че бути презометом чийхбуль експериментів, але бажає бути співгосподарем земель, на яких у межах польської держави творить більшість

Офіційну відповідь на озонову декларацію в українській справі склав іменем УПР пос. Во-лодимир Целевич:

„Полк. Венда, шеф штабу ОЗОН-у обгово-рив у своїй сьогоднішній промові відношення Озону до українського народу, що живе в ме-жах польської держави. На маргінесі цієї про-мови маю шану в імені Української Парлямен-тарної Репрезентації заявити ось що:

По-перше — пан полк. Венда заявив бу-квально: „Польський нарід є єдиним господа-рем у своїй державі і ніякі перешкоди не мо-жуть стояти на шляху до розвитку і реалізації його життєвих інтересів на просторах з міша-ним населенням“. Ця заява хоче багатоміліо-нове українське населення, що живе у польській державі зіштовхнути до ролі громадян другої класи, а крім цього суперечить з постановами ст. 1. уст. І. квітневої конституції. Ця стаття постановляє буквально: „Польська держава є спільним добром всіх громадян“. (Перериван-ня). Українське населення в польській державі є автохтонним населенням, що споконвіку жи-ве на тих територіях. Український нарід не дасть себе зіштовхнути до ролі громадян дру-гої класи і боротиметься за реалізацію рівних громадянських прав у всіх ділянках суспільно-го життя. (Оплески українських послів) В цій боротьбі будемо спиратися на постанови квіт-невої конституції, яку зля Польщі у своїй ос-

Літературні нагороди Українського Католицького Союзу.

Жюрі, покликане Головною Радою Українського Католицького Союзу для призначення літературних нагород, уважає за найбільшу літературну подію 1938. року закінчення трійогої Уласа Самчука п. н. „Волинь“ (III. том п. н. „Батько і син“), однак з уваги на деякі, зрештою нечисленні, фрагменти в III. томі нагороди тому творі не могло признати.

Кермуючись постановою Головної Ради Українського Католицького Союзу брати на увагу літературні твори, які „вносять позитивні варіанти з християнського й національного погляду“, Жюрі не признало першої нагороди нікому.

Другу нагороду признало по половині Юркові Лілі за збірку віршів п. н. „Віру“ та

Іванові Керницькому за збірку оповідань п. н. „Мій світ“.

Третю нагороду признало Василеві Королеву-Старому за збірку оповідань п. н. „Милосердний Самарянин“.

Львів, 20. лютого 1939.

О. д-р Г. Костельник, голова Жюрі; д-р М. Гнатюк, м-р П. Ісаїв, м-р Ю. Редько, о. П. Хомин.

КОМУНІКАТ ГОЛОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО СОЮЗУ.

Головна Рада Українського Католицького Союзу прийняла до відома рішення Жюрі для літературних нагород за 1938. р. і призначила такі грошові нагороди за відзначені твори: Юркові Лілі й Іванові Керницькому по 200 зол., Василеві Королеву-Старому 150 зол.

Львів, 21. лютого 1939.

ГОЛОВНА РАДА УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО СОЮЗУ:

Модест Каратницький, голова.

О. м-р Олександр Буць, секретар.

Не забудьте доходи з просфор, театральних аистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

Вартість еспанської національної армії.

ІНТЕРВ'Ю КОМАНДАНТА НАВАРСЬКОГО КОРПУСА.

„Фелькішер Беобахтер“ містить інтерв'ю з генералом Сольчага, командантом наварського корпусу національної армії.

Генерал заявив:

Тепер маємо армію, яка відповідає величчю та значінню Еспанії. Славу приносить армії піхота, яка відіскала свої цінності давніх часів. У майбутньому всі будуть рахуватися зі силою нашої армії.

Під цю пору національна армія має 800 до 900 тисяч вояків, червона до 500.000. Недалекий час, коли обі ці армії становитимуть одну цілість, під одним командуванням. Без трудно зможемо покликати під зброю 2.000.000 вояків.

Наша армія має найновіший виряд, дуже добре вишколена, має превеликий капітал військового досвіду, з якого витягнемо відповідну науку.

Вояків червоної армії називає ген. Сольчага „еспанцями, які зблукалися“. Все таки вони є еспанцями і мають еспанського боевого духа. Вони зробили чимало похибок, не мають добрих старшин. Червоне командування опрацювало незлі оперативні пляни — та штука війни є штукою виконання; причиною невдачі червоних є зле виконання.

АНГЛІЯ ВИЗНАЛА ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

ЛБОНДОН ПАТ. Як подає льондонська преса, брит. уряд рішив визнати негайно еспанський національний уряд, без ніяких умовин. Цю постанову оголосять у палаті громад мабуть у п'ятницю рано.

Як брит. амбасадор вийде негайно до Бургосу лорд Свінтон або лорд Велінгтон, колишній віцекороль Індії.

Корабель, що його сторпедувало невідоме підводне судно, затонув.

РЯТУНКОВА АКЦІЯ НЕ ДАЛА ВИСЛИДУ.

ЛБОНДОН. ПАТ. За кораблем, що його сторпедувало невідоме підводне судно на Атлантичному Океані, кинулися шукати два кораблі: британський та грецький. Вони перешукали великий простір, але не знайшли тонучого корабля, дарма, що атмосферичні умовини сприяли розшукам.

Кораблі, які причалили на Азорах, стрічали на підвезі від острова Фаяль два підводні судна невідомої державної приналежності.

ЩО ЦЕ БУВ ЗА КОРАБЕЛЬ?

НЮ ЙОРК. ПАТ. Один американський ра-

діоаматор зловив сигнали „СОС“ від тонучого корабля, зі знаком „ПЕКК“. Як виходить з книги радієвих amatorів, це знак малого голандського корабля „Фліандрія“. Тимчасом урядово стверджують, що той корабель взагалі не має радіовисильні.

Команда американської маринарки стверджує, що сигнали не можуть походити від американських воєнних кораблів, що відбувають маневри на Атлантичному Океані, бо вони поважно віддалені від місця, відкля походили сигнали „СОС“. Ціла справа дуже загадкова.

—О—

Вісти з Карпатської України.

ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ СОЙМУ.

Вяда вже заздалегідь робить приготування до отворення першого сойму Карпатської України. Карпато-українські малярі дістали спеціальне завдання в тому напрямі. Буде це величаве свято, свято, що маніфестуватиме перед усім світом перемогу правди над злом, перемогу карпато-українського народу над всякими ворожими впливами, чужини його змаганням. З того приводу, як уже відомо, будуть видані поштові марки, перші того роду, на яких буде карпато-український мотив. Населення Карпатської України, головні ті села, що мали честь відіграти по виборах білі прапори, як трофей перемоги над старим режимом, чим підкреслили їхню відданість і вірність владі та народові — нетерпеливо ждуть цієї справи історичної події.

Перше засідання сойму Карпатської України відбудеться приблизно 21. березня ц. р. Місце, де відігратиме сойм, ще поки що не відоме. Прийомити владу каже хустського суду.

На відкритті сойму запрошено представників Галичини, Буковини, Канади і Злучених

Держав Північної Америки. Центральну владу федеративної республіки заступатиме представник влади В. Беран та представник словацької влади о. д-р Тісо.

ЛИСТ ПРАВОСЛАВНИХ.

Українська Православна Церква в Злучених Державах Америки прислала листа урядові Карпатської України, в якому висловлює великі признавання за виконану працю. Лист підписав архієпископ Іван Теодорович та секретар о. О. Мицик.

Українська Православна Церква в Злучених Державах Америки прирікає робити все, що в її змозі, щоб піднести вагу праці й жертв тих патрістичних організацій, які стоять у зв'язку з нею і направили ту працю й жертви на допомогу розвитку та розквіту молоді, у федерації з Чехією та Словацькою, держави — Карпатської України.

„Боже благословення нехай покрове землю Карпатської України, захистить їх від ворога й лиха, дасть непохитну віру, мужність і твердість високим цінним в провіді!“

СТАТИСТИКА ФАХОВИХ ШКІЛ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Великий Березний, державна експортна академія — 3 професорів; Свалява, держ. торговельна академія — 11 професорів; Свалява, школа для гайників — 2 професорів; Свалява, господарська школа — 3 професорів; Волове, вища промислова школа — 2 професорів; Севлюш, металювальна школа — 10 професорів; Севлюш, торговельна школа — 5 професорів; Севлюш, фахова жіноча школа — 6 професорів. Усіх промислових шкіл у Карпатській Україні є 15.

ГОСТІ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В минулому тижні відвідали уряд преси та пропаганди Карпатської України чужинні журналісти: Вольфганг Радемахер, Ф. Гібнер з Братислави від агенції Райтера, шведські журналісти на чолі з Гуннаром Армштедтом із Стокгольму, кореспондентом шведської та філіпінської преси. Далі американський журналіст Роберт Сельмер з „Нью Йорк Ескір“, румунський кореспондент „Порунка Времі“ Антон Т. Штільц та Антон Йозеф Кніпгансен з „Дойтше Альгемайне Цайтунг“.

ВЕЛИКИЙ ЦВИНТАР.

Так називають тепер маляри спустошені і виголоділі три міста: Ужгород, Мукачів та Берегів, що дісталися до Мадярщини. Маляри самі не скривають, що у згаданих містах населення голодує і не має дерева на опал та потрібного матеріального забезпечення. Ці міста через евакуацію свідомого українського елементу випорожнилися до тої міри, що маляри безнадійно самі призналися: Ужгород, Мукачів та Берегів — це великий цвинтар.

З ОКУПОВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ.

Два найсвідоміші села Карпатської України, що припали по віденському арбітражі до Мадярщини — Дравці і Бараничі (тепер середнянська округа, колишня ужгородська), вирішили підчас виборів до першого сойму Карпатської України — білі прапори. Обидва села цим задемонстрували наглядно, що вони теж згодні з владою Карпатської України і що колишній був допущений плебісцит — вони напевне висловилися б за прилученням до своїх рідних земель, до Карпатської України.

НАРАДИ СЛОВАЦЬКОГО СОЙМУ.

КМТ. У словацькому соймі почалася дискусія над заявою прем'єра о. Тіса. Промовляли посол д-р Булай, І. Мішка, держ. секретар Кармаш та гр. Естергазі.

БОЛЬШЕВИКИ УКРІПЛЮЮТЬ ВЛАДУ ВОСТОКУ.

МОСКВА. АТЕ. Совітська преса в ентузіазмі згадує про будову нової морської твердині на побережжі Тихого Океану; вона відповість усім вимогам найновішої техніки. Ця твердина знаходиться мабуть на одному острові коло Владивостоку.

НОВА ЗАЛІЗНИЧА ЛІНІЯ В СРСР.

МОСКВА. АТЕ. На днях закінчено нову залізничну лінію, довгу на 518 км. між Туркестаном і Кандагаром. Ця залізниця уможливить експлуатацію емісійного нафтового союзу та об'являє комуністичну Туркестан і Каспій.

Економічний огляд.

Після зміни статуту Банку Польського.

Нові засади валютної і кредитової політики.

II.

Спроби штовхнути польський уряд на шлях штучного оформлення конюнктури і підтримання господарської розбудови відповідною валютною політикою, належали в Польщі до нерідких явищ у попередніх роках. Серед сміливих проєктованих були навіть деякі економічні тузи (загадаймо хоч би проф. Кржижановського), а один із високих урядовців у Варшаві мусів залишити своє відповідальне становище саме через те, що проповідував необхідність маніпулювати вартістю польського золотого.

Однак польський уряд не вважав за відповідне вжити надзвичайних заходів у валютній справі за зразком інших країн Європи й Америки та зберігав назагал класичні засади при золотій валюті. Щойно згодом він рішив ввести девізні обмеження для того, щоб боронити краєвий гріш від зовнішніх небезпек.

Та широко закреслені плани закривання національного господарства Польщі, намічена гризотка в інвестиціях і оборонному зміцненню держави, радикально висунули справу грошових засобів. Стало ясно, що капітали виторчені ощадністю громадян, не зможуть поширити кредитової акції так, як треба, не зможуть самі дати цієї моторичної сили, що її вимагає розгоновне колесо господарського механізму, поставленого на нові рейки. Класичний підхід до справи розвитку господарства а саме: творення надвишок виробництва над споживанням і переміна цих надвишок у знаряддя праці, не витримав ще й напору політичних подій. Воєнні аларми восени минулого року спричинили загрозливу нервовість щадників і викликали потребу інтервенції Банку Польського у ширшому стилі. Заатаковані стрівоженнями щадниками банки найшли щоправда видатну поміч в емісійній інституції, але остання мусіла через те видавати банкноти і негайно платити зобов'язання, перейшовши статуту межу (30 проц.) золотого покриття.

Правда — давній статут Б. П. передбачував такі виняткові ситуації, накладаючи у зв'язку з цим тільки деякі тягарі на Банк. Цим разом державні чинники відступили від карних санкцій (еміс. податок), а голод кредитів, який не ушух також тоді, коли щадники втихомирились і почали повертатись до банкових вікон, дав рішальний товчок до нових напрямних у новій валютній політиці.

Ці нові напрямні зарисувались уже — хоч покищо нечітко — в листопадовій промові віцепрем'єра Квятковського в Катовицях. Керманич сучасної економіки Польщі, висуваючи питання „золото чи довіра?“ оповів знаменну, хоч тільки видуману історію.

Ось край дістав велику заграничну позичку в золотому металі. Він склав цей скарб у пив-

ницях свого емісійного банку і на його підкладі видав відповідну кількість банкнотів, які вжив до переведення великих інвестиційних праць. Завдяки цьому зріс господарський потенціал краю, його добробут і багатство. Коли згадані праці вже перевели, виявилось, що золотий метал, який — як уже згадано — лежав у банкових пивницях як гарантія урухомих капіталів, був... фальшивий.

Отож не золотий метал був і є потрібний для господарської розбудови. Потрібне довіра, довіра громадян до влади і до політичної системи та господарської політики.

Практичний сенс цієї частини листопадової промови віцепрем'єра Квятковського став ясний неважко: загальному щойно недавно, коли голосний став проєкт Ради Польського Банку щодо зміни його статуту.

Як відомо вже читачам між іншими новинами ухваленого статуту в частинний перехід на паперову валюту (800 чи пак 1.200 мільонів на основі т. зв. фідучіарного покриття), пожвавлення операцій вартісними паперами, що мають бути поруч дисконтової стопи важним регулятором грошового обігу та врешті відмороження деяких старих кредитів. Усе це повинно значно оживити грошовий ринок, бо збільшиться кредитова сила Банку Польського. Його пливкість та еластичність.

Створені на підставі збільшених золотих резервів нові грошові засоби містять у собі — беручи теоретично — інфляційні небезпеки. Та великий голод гроша, що його старанно „виплекали“ дефляційні тенденції довгих років в економіці Польщі, віддаляють ці небезпеки.

Однак мусимо собі освідомити, що справа йде про гріш, себто про засіб обміну і мірило вартості. Щоб яксь виконати свої функції, гріш мусить мати свою об'єктивну вартість, яка зберігає твердість цін і важні процеси внутрішньої капіталізації. При паперовій чи пів-паперовій валюті психологічний момент, яким є довіра, грає першорядну роль. А цей психологічний момент потребує відповідного політичного клімату. Через те міродайні чинники в Польщі будуть мусити не тільки подбати за те, щоб рівновага поміж емітованим грошем і товарами не була захитана, щоб створити відповідний ринок цінних паперів, яким міг би користуватися Банк Польський, щоб зі змін статуту користала не тільки державна господарка з не наситним консумційним бюджетом, але теж бодай у рівній мірі приватна господарка, тощо. Міродайні кола повинні подбати теж про відповідний політичний клімат, в якому не будувати ніякі хвилюючі поголоски ani на атмосфері політичного напруження.

В. Н—вич.

З нашої кооперації.

НАША СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.

Господарсько-кооперативний часопис порушує справу нашої споживчої кооперації поміж іншими загальними справами кооперації. В 5-м т. з п. р. заповідувала редакція Г. К. Ч. окремий відділ п. з. „Наша споживча кооперація“. Цей відділ буде друкуватися в Г. К. Ч. раз у місяці, так як давніше відділ „Ощадність“, який минулого року перемінявся в окремий часопис п. п. „Кредитова кооперація“. У першому відділі „Нашої споживчої кооперації“ читаємо статтю інж. Ю. Паліковського п. п. „Місце споживчої кооперації на шляху своїх змагань“, довшу інструкційну статтю „наші найближчі завдання“ і ін. Відділ має 8 ст.

ПРАЦЯ КООПЕРАТИВНОЇ ФІЛЬМИ В СІЧНІ Ц. Р.

В січні ц. р. відбулися покази кооперативної фільми „До добра і краси“ в 11 місцевостях, при чому покази в Львові відбулися 7 разів у 6 днів. Усіх вигодованих в цих 11 місцевостях було 29. Фільму отримано на цих показах 8.700 осіб.

З економічної літератури.

CHALUPNICTWO. Materiały, uwagi, wnioski. — Варшава 1939. Накладом тижневика „Польська Господарка“, стор. 288.

В 1937 р. повстало у Варшаві Товариство Досліджування Халупництва. Першим своїм завданням воно визнало потребу видати працю і розглянуту в ній всі проблеми, які вважались з халупництвом, як із господарсько-суспільним явищем. Рішено — як довідуюсь із „додаткових заваг“ названої вище книги — опрацювати збірно можливо все, що стосується на підлягати халупничої проблеми і представити можливо всеосторонньо матеріали, досі назагал недоступні або розкидані.

Ось книга „Халупництво“ — це вислід запланованого рішення Т-ва. Містить вона праці 23 авторів. Уважамо доповідальні тексти іх назви і наголоси іх праць. Ось вони: д-р А. Бардах: Халупництво як форма промислового виробництва; М. Оржак: Правне положення халупництва в Польщі; Ст. Міхалевський: Дослідження праці в ділянці сільського халупництва; В. Тов'як: Введення дослідів в осередках міського халупництва; І. Давидовська: Вплив халупництва на мистецтво сторінку виробів народного промислу; Е. Арнекер: Склад і розміщення халупництва в Польщі і закордоном; І. Борнштайн: Структура життєвого халупництва в Польщі; Т. Чайковський: Праця жінок у халупництві; Ст. Міхалевський: Кооперація в народному домашньому і халупничому промислі; І. Міхалевський: Халупництво в приватному виробництві на території Варшави; В. Модро: Експорт конфекційних халупничих виробів; І. Госпінська: Догляд із Кооператива в малоземельному господарстві; Л. Магдальський: Можливості розвитку народного шовківничого промислу; Ст. Міхалевський: Проблема кредитування народного, домашнього й халупничого промислу; Ст. Міхалевський: Актуальні напрями праць над підвищенням сільського халупництва; Я. Цимк: Заробіток у ткацькому халупничому домі; А. Комарницька: Страйки і страйкові домагання халупників; І. Венгоров: Розвиток у збірних конфліктах за працю халупників; В. Івашкевич: Халупниче законодавство закордоном; П. Суходольський: Приворочування законів охорони халупників у Німеччині, 6. Австрії і Швейцарії; Е. Арнекер: Суспільне забезпечення халупників закордоном; П. Пильчак: Отримання зарплати халупників у Варшаві; В. Харський: Вплив засудження забезпечення серед робітників і халупників у Варшаві. Врешті подана бібліографія (М. Зеленицька) важливих праць з ділянки халупництва з рр. 1927—1937 в різних мовах (220 назв). Там зазначає відділ редакції.

Як бачить читач із наведених наголосів праць помішаних у збірку „Халупництво“, зміст його багатий і досить всеосторонній. Хоч — як не зазначало було у збірниках — вартість поодиноких праць різна, проте треба признати, що всі автори старались своїми підійти до своєї теми і дати така її опрацювання, щоб книга в цілому мала розмірно високий рівень. Ані українського читача вона не вдоволяє. Ніяк не впадає там того, що його в першу чергу цікавить: українського халупництва, як окремої суспільно-господарсько-національної проблеми. Ва, що йдемо: він загалом найде дуже незначні свідчення існування українського халупництва (аживаний термін „русин“), дарма ще для деяких районів воно саме типове. Тому можна жаліти, що редакція цього збірного видання не постаралась болей про таку невеличку статтю на цю тему з українського боку, як постаралась про статтю на тему життєвого халупництва.

Та не впадаючи на те, можна книгу „Халупництво“ поручити до прочитання всім українським суспільним і господарським діячам, які оточили бачили цілі лінійки нашого виробництва. Навіть там безліч цінного інформативного матеріалу і можна ствердити, що книга дає добру орієнтацію в цілому халупничої проблеми.

Н.

З акції безвідсоткового кредиту.

Діяльність першої на наших землях Української Католицької Безвідсоткової Каси „Самопоміч“ у Черемшній стрінулася серед зацікавлених ремісничо-господарських кругів з належним зрозумінням її завдань і діяльності. Купці та ремісники Черемшні громадсько висловились в членів, а Товариство може бути гордо, що допомогло на одному з них серед затишної конкуренційної боротьби до оснування чи поширення підприємства.

Нам надіслано повідомлення і рахункові зведення за 1-й рік діяльності (17. X. 1937 до 31. XII. 1938 р.) Каси „Самопоміч“. З уваги на заглу устатков цього типу, про що ми пораз писали вже в „Ек. Огляді“, поділяємо згадане в надісланих інформацій.

До дня 31. XII. 1938 р. вислалося до „Самопоміч“ 112 членів, з яких 102 виплатило повну владу. З поміж членів було: священиків 5, купців 43, ремісників 27, робітників 10, приватних службовців 13, військових 4, правних осіб 1, різних звань 6.

Продовж року Каса виплатила 71 позичок на суму зол. 6.755, а то 42 купців на суму зол. 4.035 і 29 ремісників зол. 2.720. Деякі члени користали по кілька разів із кредиту в Касі. Зворотні заломки (активи) становили 1 особу — разом зол. 321.50 і 3 правні особи — зол. 3.000. Вислали матеріальну підтримку зали „Касі“ Промислу і 8 місцеві кредитові установи.

Обороти „Самопоміч“	виглядають ось-так:	
	липень:	має:
Каса	зол. 4832.85	зол. 4733.40
Зал. фонд		зол. 211.50
Позачасовий фонд		зол. 150.—
Адміністрація	зол. 76.15	зол. 99.20
Вклад		зол. 621.50
Позички	зол. 6755.—	зол. 4074.—
Віргетелі	зол. 3617.10	зол. 3591.50
	зол. 15281.10	зол. 15281.10
Біланс за 1938 р.		
Каса	зол. 99.45	
Зал. фонд		зол. 211.50
Поз. фонд	зол. 2651.—	
Вклад		зол. 150.—
Віргетелі		зол. 621.50
Наданежа		зол. 1774.40
	зол. 2780.45	зол. 2780.45

Сайт заклада, що до управи „Самопоміч“ входить: М-р О. Чубинський, голова; А. Борнштейн, секретар; В. Кебуа, секретар; о. І. Калмар і М. Заразка. У Провідній Комісії є п. п. інж. А. Архимович, Г. Чех і М. Марко.

Леді Астор доказала свою

Український четвер у варшавському соймі.

Як польська почта робить українську „про паганду“. — В обороні політ. в'язнів і гідності українського духовенства. — Чому Волинь шукає червоних божків. — Яка буде відповідь на інтерпеляцію?

Четвергова дискусія над бюджетом почт і справедливості перейшла під знаком річечности, мала багато, багато драматичних моментів і залунала знову цілою гамою крикливої реакції польських послів на постуляти українських промовців. І знову матимемо український четвер — казали польські послі — коли перед обідом, у дискусії над бюджетом міністерства почт почав промовляти пос. д-р Перфецький. Промовець обговорював таку тему, що при всій своїй неприємній для аудиторії правді, мусіла, мимоволі заставити пригадуватися навіть таких послів, як Вимисловський, який не зважаючи на трикратне дзвонення й упіснення маршала Маковського, вперто кричав: „Нема України!“

* Виступ пос. Перфецького попередив промова волинського посла Огородника, який доказував, що недоручування української преси на Волинь, пхав її в обійми совітського радія.

Пос. д-р Перфецький підійшов до теми просто й доцільно: дригадав розпорядок міністерства почт і телеграфів з 1931 р. про права української мови в Галичині й на Волині, подав серію ревелюційних фактів недоручування українським адресатам листування й часописів. Мін. Каліновський слухав пильно тієї промови, а послі цілими гуртами оглядали світліни адрес із правильним поданням місцевостей та прізвищ та з дописками у роді таких: „пісаць по польську“, „України нема!“ Коли д-р Перфецький оповідав про те, як почта відсилає деяких українських адресатів на той світ, або доручує кореспонденцію через Київ, хтось із польських послів пробує збентежити промовця окликом: „Ви не вмієте навіть говорити по польськи“.

Пос. Перфецький: „Перепрошую, буває, що самі поляки не вміють по своєму як слід говорити“ (на салі вибухає сміх). Український промовець домагався українських радіових авдіцій, що відповідали б боляй частині тих прибутків, які польське радіо черпає від українських абонентів. На українські „жалі“ відповів, намагаючись бути дотепним, коломийський посол Санойца, який радив українцям, радити з „пропаганди“, яку їм робить почта. Пос. Санойца радив ще українцям, щоб вони

завжди до всіх справ підходили — як сказав — зі заду.

Пос. Великанович: „Ваші аргументи справді відзаду“.

В дискусії над бюджетом міністерства справедливості виступили від УПР послі: м-р Навроцький і д-р Баран. Промова м-ра Навроцького була одною з кращих промов дня. В першій частині своєї промови домагався пос. Навроцький, щоб створити спеціальні в'язниці для політичних в'язнів. У другій частині він навів факти злої поведінки в'язничих органів супроти українських в'язнів у Короніві, Вронках та в інших місцевостях і покликався на відомий меморіал о. пралата Л. Куніцького. Промовець апелював до міністра справедливості покласти край таким методам, що не приносять честі ні ресортові справедливості, ні урядові.

Пос. д-р Баран, на підставі д. багатого фактичного матеріалу обговорював факти гострих кар на українських священників за метрики і виказав законну безпідставність, домагаючись припинити серію цих процесів, що почали переходити в систему.

Цікаву промову виголосив пос. Скрипник, який звернувши увагу на нестерпні політичні умовини на Волині й жахливий розрост комунізму, радив міністрові справедливості ліквідувати волинський комунізм толеранцією українського національного життя, а не механічними поліційними методами.

Українські промови викликали помітне враження та слабу реакцію пос. Орлянского, яка проминула на салі без відгону.

* * *

Маршал сойму прийняв до бурави інтерпеляцію посла Великановича у справі подій у Залізнях тернопільського повіту. Ця інтерпеляція викликує своєрідне зацікавлення, бо це друга з черги інтерпеляція у справі подій у тій місцевості. Як відомо у відповідь на першу інтерпеляцію прем'єр заперечив фактам. Тому 63 громадян Залозець звернулося до прем'єра одвертим листом і зі заявою, що всі наведені факти певні й відповідають дійсності та просять перевести у зв'язку з цією справою слідство.

Таємничий напад на крамницю „Фортуни“ у Стрию.

СТРИЙ. ПАТ. Вчора, 23. ц. м. вечером на головній вулиці Стрия (на так зв. Корзі), отже в найрухливішому центрі міста трапився таємничий напад на українську крамницю. Коло год. 9. до цукорні „Фортуни“ при вул. Третього Мая увійшов якийсь тип, (дехто каже, що напасників було більше), ударив крамарку та викинув димну свічку. Коли крамарка втратила притомність, напасник відчинив касу, однак в ній грошей не

знайшов, бо гроші переховувано в іншому місці. Нічого не забравши, напасник утік.

Крамарку знайдено кілька хвилин пізніше у крамниці непригодною. Поліція повела енергійне слідство. Напад викликав у цілому місті велике враження, бо це вже другий такий випадок у розмірно короткому часі. Характеристичніше те, що напасник уживав димну свічку, якої звичайні злодії не вживають.

Франція визнає в понеділок еспанський національний уряд.

БУРГОС. Сенатор Берар приїхав учора до Бургосу, щоб продовжувати розмови з еспанським міністром закордонних справ Хорданом. У Парижі сподіються повороту сен. Берара в неділю, або в понеділок рано. В понеділок остаточно Франція визнає еспанський національний уряд та вишле свого амбасадора до Бургосу.

АНГЛІЯ ХОТІЛА ШЕ НИНІ ВИЗНАТИ НАЦ. УРЯД І ТІЛЬКИ НА ДОМАГАННЯ ФРАНЦІЇ СТРИМАЛАСЯ ДО ПОНЕДІЛКА

ПАТ. подає з Лондону, що британський у-

ряд пропонував Франції за посередництва свого париського амбасадора вже у п'ятницю визнати еспанський національний уряд і тільки на вимогу Франції, яка хоче зі своїм рішенням піддати до приїзду сен. Берара, британський уряд відложив визнання уряду ген. Франка де юре на понеділок.

ГОЛАНДІЯ ВИЗНАЛА НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

ГАГА. ПАТ. Урядово повідомляють, що голандський уряд рішив визнати де юре уряд національний Еспанії.

„Сторпедований“ корабель пливе спокійно до пристані.

ЛОНДОН. Власники корабля „цистерни“ „Пектен“, що про нього розійшлися чутки, буцімто він став жертвою якогось таємничого корабля, дістали з нього радіотелеграму, в якій

повідомлено, що той корабель знаходиться тепер у віддалі 600 миль на північний схід від Азорів та що зовсім не ушкоджений причалить у пристані Савтгемптоні.

Мін. Чяно виїхав з Риму до Варшави.

РИМ. ПАТ. Вчора в год. 23.40 окремих поїздом виїхав італійський міністр закордонних справ граф Чяно до Варшави. З італійським міністром їде цілий поїзд італійських дипломатичних урядовців, журналістів. Одночасно тим самим поїздом виїхав теж до Варшави польський амбасадор при Квірингалі Венява-Давгошевський.

Галичина з 1852 року.

Переглядаю „Руску Читанку“, уложену Василем Ковальським, міністерським концепістом і редактором „Вісника законів державних“, видану державним накладом у Відні в 1852. р. і виявляю звідти деякі дані з давньої урядової статистики, що можуть нас усіх зацікавити.

Галичину накреслює автор книжки разом з краківською округою і з Буковиною та начислює „поземелля“ на 1.614 квадратних миль з населенням п'яти мільйонів душ. Зокрема подає такі статистичні дані: українців (русинів) близько два і пів мільйона, поляків коло півтора мільйона, жидів понад 400.000, волохів (румунів) 150 тисяч, німців 100.000, полипонів до 4.000, вірмен понад 2.000, караїмів коло 260.

Далі подані в читанці місцеві назви („помістні імена“) українців: гуцули в коломийській і станиславській окрузі; подоляни або ополяни в чортківській і тернопільській з частиною бережанської і золочівської; покутяни над Дністром; бойки у стрийській і самбірській; лемки в сяницькій, ясіньській і сандецькій; Підгір'я або Підгірська Країна називається частина стрийської, станиславської і коломийської округи від угорської границі до Дністра; Підлісся називають лісові сторони в окрузі жовківській...

В західніших округах мешканці називають себе самих мазурами, в горах: горалями. К. Л.

— 0 —

Пора зорганізуватися!

Під увагу безробітним магістрам права і філософії.

Від Редакції: Помістимо зовсім одного з безробітних, магістра права, з тим, що в цій справі, з уваги на її вагу — радо помістимо на сторінках нашого щоденника також голоси інших авторів.

Багато в нас українців під Польщею безробітних працівників і філософів, але кілька годі докладно сказати з уваги на нестачу даних у цій справі. До того ж ряди безробітних магістрів постійно зростають та імовірно ще більше побільшаться тими, що кінчають студії і також тими, що вже зложили адвокатські іспити або покінчили практику, чи шойно практикують, тому що листи апікантів і адвокатів замкнені.

Наші відносини — відомі: живемо на удержанні рідні та безуспішно шукаємо праці, хліба. Однак дуже мало щасливців знаходить її. Декого приймають до кооперації, якщо має відповідне фахове знання, інші творять власні варстати праці та, або втримуються на поверхні, або тратять. Але найбільше таких, які не мають шаста чи впливів або фондів, остають безробітними, чекають, нарікають і марнують.

Причина цієї нашої суспільної болячки передовсім у цьому, що як правники, так і філософи поза знанням, яке здобули в університеті — здебільша не мають ніякого іншого практичного фахового знання, яке допомогло би їм здобути кусник хліба і пережити прикрі часи.

Другою важною причиною лиха вважаю нестачу відповідної спільної організації безробітних працівників і філософів. Тому подаю думку об'єднатися, створити організацію безробітних з вищою освітою, яка доповнила би наше знання також в інших напрямках відповідними курсами, як: радіо- і електротехнічними, механічними, торговельними і ін., а також практикою в наших кооперативних і приватних підприємствах. У цей спосіб створимо свого роду резервуар працівників, налагодимо і влегчимо добір потрібних сил тим, що їх шукають. Думаю, що з практичним, фаховим знанням легше знайдемо працю або краще поведемо власні варстати праці.

Тому прошу не тільки Товаришів неволі, але також усіх охочих прийти з радою, як усунути це лихо й забрати голос в цій справі на сторінках преси. Проект організації та її статут подаю по розміщенні цієї нотатки в „Лілі“ до Редакції.

Безробітний магістр права по судейським іспиті.

Хто ще не прислав самочинно дару з нагоди Різдва Христового Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12 — той зробіть це перше в лютім.

Український Театр ім. Мотларевського.
КОДОРІВ:
24. П. Кірка з Львовою.
25. П. Шаріна.
26. П. Зоря над Почаївом.
— 3. Ходорова іде театр до Рогатина. —
Дня 1, 2, 3, 4, IV, гратиме театр
у Львові.

Український Театр Йосифа Стадника
(сеніора).
ВІННИКИ:
24. П. Сіосі.
25. П. Чорномори.
26. Гриць.

К І Н А.

АМІНЬ: „Елісейські поля“ (Сама Піро).
АПОЛОН: „Залюба бобоманша“.
АТЛАНТИК: „Навілянула Шангаю“.
БАВКА: „7 пошуків та 7 пошуків“ та
коліровий додаток.
БАЛТИК: „Робін Гуд“.
ВАНДА: „Орлі“, Пропасть печалі.
ГРАЖДАНИ: „Присуд життя“ („Хто
винен“).
ЕВРОПА: „Конфлікт“.
КАСНО: „Реза“ („Справа 777“).
КОПЕРНИК: „Гібральтар“.
МАРУСЕНЬКА: „Гібральтар“.
МЕТРО: „Пані Валерська“.
МІРАЖ: „Ротонда у Тиролі“.
МУЗА: „Забута мелодія“.
НАКО: „Сенто-арсен“ (II-га частина
Олімпіади).
НАЛІС: „Поворот на світанку“ (на
ос. Віні Бам) з Даніелем Даріє.
РАЙ: „Орлі“ за Уїнсавою.
РІАЛІТО: „Низини любові“ зі Сімо-
ном Сімоном.
РОКСІ: „Шасніва 13-ка“ зі Се-
лі-мським і Гавіною та колірний до-
даток.
СВІТ: „Власні і Парамети“, „Кожа
на дівчину“.
СВЯТОВІД: „Золотоволоса“ (Джамета
Мекдоннальд).
СТІЛЕВЕ: „Алібі“ та ревія.
ТОН: „Небезпечна погода“, „Бітва на
Бродяку“.
УТІХА: „Смертельні вороги“ (Кеп
Мейнард) і ревія.
ХІМЕРА: „Бачув“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Маріянька)
„3 Відня через Будапешт до Чорного
Моря“.

Львівське Радіо.

Пятниця, 24. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Анд. для шкіл, 8.10 Година го-
лової: Праця жінок у сільській са-
моуправі, радіо, вістки, італійські нар-
песні, 11.00 Для шкіл: Мала героїня,
анд. для старших дітей, 11.25 Зимові на-
строї, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева
анд., 14.00 Інформаційна газетка в укра-
їнській мові, 14.10 Пісеньки у виконанні
Ірини Ярославич, сопран, 14.30 „Ворог“
новела, 14.45 Господарські вістки, 14.50
Бірка, 14.55 Програма на завтра, 15.00
Для молоді: Дві дівчин, казка Б. Герше,
15.20 Спортивний порадник, 15.30 Орх.,
15.40 Пополудневий денник, 15.50 Госпо-
дарські вістки, 16.20 Гутірка з хором,
16.30 Анд. з нагоди днів свята Євоні:
Артур Ломба: Симфонічний квартет фіс-
моні, промова ест. посла Р. Маріуса,
17.02 Як треба писати записки, 17.17
Форт. мініатюри В. Німана, 17.45 Біжучі
вістки з міст та провінцій, 17.50 Казе-
ральна музика, оркестр, форт., 18.30
Театр Умані: „Пісенька“ Лукіяна із Само-
анти, 19.00 Розр. концерт, 20.40 Веч. де-
нник, метеоролог. вістки, спорт. програ-
ма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Сімф.
кошпест, 22.30 Повість на реальна сила,
22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. анд.,
23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення про-
грам.

Субота, 25. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Анд. для шкіл, 8.10 Розривкова
музика з пл., 8.45 Ранішні вістки, 11.00
Пані шкіль: Співальні вістки, 11.25 Лег-
ка музика на оркестр, Відривка, пл.,
11.27 Сигнал, 12.03 Пополуднева анд., 14.00
Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Ін-
формація, 11.55 Пополудня на завтра, 15.00
Для дітей: Сновідання, пісеньки, казки,
15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник,
16.25 Господарські вістки, 16.30 Літера-
турна троїлка, 16.35 Форт., спів, 17.45 Гу-
тірка про волю та бачення, 17.55 Анд-
ція, 18.00 Біжучі вістки з міст та про-
вінцій, 18.05 Спортивні вістки, 18.15 Гу-
тірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, на
редакційних Варшаві, Лені, біломи, пі-
сеньки, 19.15 Опереткова музика, орх.,
мет. оркестр, для форт., 20.40 Веч. денник,
метеоролог. вістки, спорт, 21.00 Концерт
із Будапешту: Пісенська фантазія, орх.,
спів, 21.35 Година несподіванок, 22.35

За 1 зол. 10

Знаменитих номінацій до голених
„САЛЬФЕРС“
що перевинаються всі в той ділянки
тільки в перфумерії
С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2.
Коперника 13 а і Галицька 16.
Увага! За зворотом неоголошення
дуже гарний рекламний дарунок

Розр. концерт, 22.55 Інформ. андція,
23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення про-
грам.

Неділя, 26. лютого 1939.

7.20 Орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15
Для села: Хл. газетка, огляд ринків
різних продуктів, музика, 8.45 Попо-
лудня, На провесні, Популярна музика з
пл., козо год. 10.30 після богослуження:
Музика з пл., 11.45 Огляд видань, 11.57
Сигнал, 12.03 Сімф. поранок, орх., віол.,
13.00 Виступки в творів Шлоудського,
13.05 „Пісня над Поділлям“ гутірка,
13.15 Орх., 14.40 Трохи пісні, трохи слова,
15.00 Окубання піра, сільський образок,
15.25 Золота книга громад, 16.30 Концерт
вок. квартету Кедрова, 17.10 Дрібнішки,
оповідання, 17.30 „Гарна Галичина“ бур-
леско-оперетка в одній дії Поль Гонріот,
муз. Суте, 18.30 Хвилина бюра студії,
18.40 Орх., 19.20 „С. Копарський“, у 100-ті
роківнин експедиції, 19.25 Золота книга
громад, 19.30 Програма на завтра, 19.35
Легка музика, орх., сопран, 20.10 Спор-
тові вістки, 20.15 Збірні спортивні вістки,
політ. огляд, веч. денник, метеоролог.
вістки, заук. тижневик, програма на
завтра, 21.20 Легка і танк. музика, 21.55
Весела анд., 22.30 Музика з пл., 23.00
Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 24. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА
7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та ко-
мунікати в українській мові, БЕРЛІН
17.00 Шубертові пісні, 17.30 Пісні моря-
ків і музика, 18.00 Розр. концерт, 21.10
Фізм. мелодії, БУДАПЕШТ 12.10 Цит.
музика, 17.10 Скрипка, 19.30 22.00 Опера,
23.00 Цит. музика, ВІДЕНЬ 15.30 Дрібні
твори вел. майстрів, 16.00 Розр. концерт,
18.00 Африканська анд., 19.20 Вістки в у-
країнській мові, 20.40 Весела музика,
22.30 Пісні та сар. твори, 23.00 Легка і
танк. музика, ГАМБУРГ 15.25 Нім. нар-
танки, 16.00 Розр. музика, 18.10 Форт.
флет, ДАВІДШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Муз.
вечірня, 15.15 Для дітей, 20.00 Хор, соп.,
КЕЛЬН 21.00 22.00 Шаади, музика, ЛЯГ-
ТІ 18.35 Пісні, 19.30 Євонська музика,
МІЛІНО 17.00 18.00 21.00 22.00 Сімф.
концерт, 20.30 Розр. музика, ПРАГА 16.35
Квартет Двохмаса, 18.25 Легка музика,
РАДІО ПАРІ 18.05 Квартет, 19.15 Спів,
форт., 21.15 Соната 6-моль Шопена, РИМ
17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 „Тако о-
півночі“ оп. Кометія, СОФІЯ 17.30 18.15
Музика, 19.30 Форт. твори Бетовена,
19.30 „Аїда“ оп. Верді, ФЛЮРЕНЦІЯ
19.00 Розр. музика, 19.30 Пісеньки.

Субота, 25. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛА-
ВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та ко-
мунікати в українській мові, БЕРЛІН
15.15 Дітотні забавні пісні, 19.45 Веч.
гоміи, 20.10 Мелодії Локара та Кінкеа,
БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 20.30 Трансм.
зі Сараєва, 22.15 Танк. музика, БУДА-
ПЕШТ 12.10 Форт., 17.10 18.00 Цит. му-
зика, 18.15 Орх., ВІДЕНЬ 12.00 13.15 14.10
Розр. музика, 15.10 Пісеньки, 18.00 Оуєз
Чаропе Море—Дайбути, репортаж із по-
дорозі, 18.15 19.00 Нар. музика, 19.20
Вістки в українській мові, 20.10 Форт.
сонати Бетовена, ДАВІДШЛЯНДЗЕН-
ДЕР 18.30 Орх., спів, 19.15 Веч. муз. анд.,
ЛЯГТІ 17.30 Легка музика, 20.05 Англ.
музика, МІЛІНО 17.00 Сімф. концерт,
19.20 Розр. музика, 21.00 „Тригранчастий
капеліх“ оп. Де Фала, „Льо Странієро“
оп. Шеніа, ПРАГА 15.30 16.05 Сольов.
музика, 19.25 Дітотний хор, РАДІО ПАРІ
18.05 Для дітей, 18.25 Пісні, 19.15 Для
наймолодших, 20.00 (після комунікату),
Легка музика, 21.15 Скрипка, 22.10 Кабе-
рет, РИМ 17.15 Сімф. концерт, 19.30 Розр.
музика, 21.40 Концерт солістів, Ауге Се-
рато, СОФІЯ 17.30 Популярна музика,
18.15 Легка музика, 18.20 Веч. анд., 19.30
Спів, 20.00 Скрипка, 22.00 Легка і танк.
музика, СТОКГОЛЬМ 22.15 Танк. муз.
анд., 22.45 Пісні, музика.

Неділя, 26. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛА-
ВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та ко-
мунікати в українській мові, БІЛГО-
РОД 20.00 Нар. пісні, 21.00 Хор, БОРДО
15.00 „Тригранч. і Соната“, оп. Вагнера,
БРАКЕЛЬ, ФЛІМ 21.00 „Поет і музик“
оп. Суте, БУДАПЕШТ 12.30 Оп. орх.,
18.30 Цит. музика, 19.30 Літотні твори,
ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 16.45 Ві-

день грас, лес. муз., 18.00 Комедія, 19.20
Комунікат в українській мові, 20.10 „Зо-
лотий черв'ячок“ оп. Чайковського, 22.30
Легка музика, КЕЛЬН 19.30 „Марта“ оп.
Фльотова, ЛЯГТІ 16.00 17.25 Данськи,
шведські, норвезькі, фінські пісні, 20.00
Квартет, МІЛІНО 17.00 Сімф. концерт,
22.30 Орх., ПРАГА 16.20 Сольов. музика,
17.55 Легка музика, 18.25 Військ. орх.,
21.50 Джаз, РАДІО ПАРІ 20.00 (після ко-
мунікату) Легка музика, 21.15 Пісні, 21.30
Фестиваль Месажджера, РИМ 17.00 Розр.
програма, 19.10 Арабська музика, 21.00
Орх., СОФІЯ 19.00 Популярна музика,
20.00 Спів, 20.55 Опереткові мелодії, САР-
БРІКЕН 20.10 „Дирзульник із Вегдалу“
оп. Корнеліуса, ФЛЮРЕНЦІЯ 15.00 оп.
Верді.

Радіокуттик.

РАДІОСТАЦІЯ У КАРПАТСЬКІЙ У-
КРАЇНІ.

Дня 2. лютого ц. р. почала свою пра-
цю 0,25-кіловатова радіостанція у Хусти,
яка надала на хвилі 211 м. Хоча ця нова
станція має невеличку силу, всеж дуже
добре чути її у цілій Карпатській Укра-
їні. Цікаво, що збудовано її та змонто-
вано за 7 днів.

ВЕЛИТЕНЬ.

Дня 3. лютого вислала німецька раді-
о-вістківка Дойтшляндзендер слухачів,
яко мало невзначайний успіх. Це слухо-
вичи написав айдатний німецький дра-
матург Вільгер. У цьому творі автор
змальовує сільську дітяну Ангшута,
яку аніміло велике місто, фізично та
морально. Суттєвисте протиставлення
села та міста, на тлі спеціально скомо-
нованої музики К. Лінгта зробила на
слухачів глибоке враження.

ТРАГЕДІЯ З МАЕРЛІНГУ.

У зв'язку з 50-літнім трагедією у Маєр-
лінгу, паризька радіостанція Тур-Айфель
випустила драматизовану аудію, яка пред-
ставила самогубство австрійського на-
сильника престолу. Автор текстів змало-
висловити цілу правду трагедії у Маєр-
лінгу та можливо вірно її зобразити.

Біржа.

Львів, 23. лютого 1939.

ГРОШІ

Бельгі бельг. 89-25—89-72, Долари
америк. 5-27-00—5-29-50, Долари канад.
5-28-50—5-29-00, Фльор. гол. 283-09—284-79,
Франки франц. 14-01—14-11, Франки шв.
150-10—12-90, Фунти англ. 24-78—24-91,
Гульд. ланц. 99-75—100-25 Кор. данські
110-50—111-28, Корони норв. 121-40 125-32
Корони шведські 1-7-50—12-42, Ліри іт.
16-21—16-70, Марки фінляндські 10-70—
10-29, Марки нім. срібні 71-00—73-50.

ЯКЦІ.

Банк Польський 134-00; Цукор 38-50—
38-75, Вугіль 42-00—41-75, Літальні 94-50—
94-25, Моджеві 21-00—21-50, Островці
79-00—79-25, Старатонці 58-75—58-50, Жир-
радія 67-25—67-50.

Папери.

4 і пів внутрішні 77-25—67-75, 3 інвест.
1 см. 93-50, серія 96-75—97-00, 2 см. 94-00—
серія 96-75—98-00, 5 конверсійна 68-00—
5 кохійова 69-00—68-00, 4 прем. доз. 45-00
4 кон солідарійна 68-50—68-25.
Тенденція сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 23. лютого 1939.

1 кг. масла дес. бланж. бов. ок. зол. 3.25
1 кг. масла бочк. вел. з омаж. зол. 3.30
1 л. молока 17—18 сот.
1 кг. яєць зол. 0.90
Тенденція на всі продукти вперше.

ОПОВІСТНИ.

В СУБОТУ 25. II. улаштує Т-во Мо-
лода Громада лотір народних і спортивних
пісень. Співає опорошні співаки ц. Т.
Овська-Терен. При фортіні п. д-р На-
ванківський Нестор. — Вступ для членів
і запроваджених ними гостей. — Початок
год. 20. (8-ма вечором). 429 2—

Жертв злочинів в Адміністрації „Ді-
ло“ на „Рішну Школу“ зол. 2.— Потр.
Савитун, Остої; зол. 2.— від українських
започинач м. Радомська воєн. Лотис.

Курси чужих мов при Головні Упр-
в. Рідної Школи у Львові відбуваються
в таких годинах: англійська мова:
авторок і півдня від 6—7; німецька
мова (поч. зур): авторок і півдня —
відділ А. від 5—6, відділ Б. від 6—7;
серед і субота — відділ В. від 6—7;
відділ Г. від 7—8; швейцарська мова:
— авторок і півдня від 7—8; фран-
цузька мова: відділ А. авторок і пів-
дня від 5—6, відділ Б. серед і субота
від 6—7. Рішотисно приймаємо аніси на
курс італійської мови. — Лотис віс-
ноується ділі в тілі, нісина селіа
4 зол. Усі курси відбуваються в шкіль-
ній Рідної Школи ім. короля Данила в На-
роднім Домі, вул. Рутковського ч. 22.
III. поверх. Курс рисунка відбувається
в четер від 6—8 і в суботу від 6—8 в
школі Р. III. ім. Гриневича при вул. Го-
родовській ч. 96. Місячна оплата 5 зол.
Крім того курси відбуваються окремі
курс рисунка для дітей і молоді. —
Приймаємо аніси на курс топографії
і писання на машині. — На всі зуртисно-
доплатитися в Референтурі суртисні
аніси Р. III. Львів, Сикстуська 46 (генер.
Окорошні Львова 12) з годінат від 12—2
436 Референтура шкіл Р. III.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

СПІЛЬНИЧКИ з 5—7.000 зол. грошів
вклада, що може бути зобов'язаний на
необтяжений двокоштовий реальності у
Львові. пошуку українське промислове
підприємство для запровадження ко-
ректної ділянки виробництва з ані-
тетним збутом. — Зголошення до Адмі-
„Діло“ під „Співпраця інтелігент-
нітки добажана“. 433 1—2

КУПНО — ПРОДАЖ

ПРОДАМ мікроскоп, патефон, відео-
метр (повелі), машину „Універсаль“ з по-
дійним вальцем. Згод. Аліна від „Ко-
рипо“. 431 1-1

ОКАЗІЯ, з правдою розширеної партії
продам каменну двокоштову кув.,
солідної будови, паризьку, комфортну,
з городом, вілну від податків. — Вул.
Городовська. Дохід 9.000, ціна 112.000,
поштова М. К. О. 45.000, аніад 67.000. —
Відділює: Бюро Мушана, Львів, Яні-
ська 72, тел. 244-17. 367 6—10

НАУКА

ІНСТРУКТОРСЬКИЙ, трикоштовий до-
місний курс гукадуке зол. „Вона“ —
Львів, Підваліа ч. 1, анд. північєка І-го
бережєя ц. р. Інформатії та зголошені
з кооперативі. 433 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЗА СКРОМНОЮ винагородою шукаю
закції з обслу пар. шкіл — одні стар-
ших дітей, поміч у домашній господар-
стві. Зголошення до Адміністрації „Ді-
ло“, „Інтелігентна“. 430 1-1

МЕШКАННЯ

ЛЬОНАЛЬ на паркет, робітня, музика
до зинайму вул. Літальського ч. 23.
424

РІЖНІ

ВИРІБ ДЗЕРНАЛ, шиб, рам, сервіс
образів надісметисно — мікроскоп. В.
Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 245-3
245

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІНАР

Попович Миколо

бук. асистент санаторії
отвирас лікарську канцелярію 1. III. ч. 4
в ДОЛИНІ, вул. Словоцького 2.
(коло аптики в Ринку). 401

ОГОЛОШЕННЯ

Конкурс.

Шукаємо референтів — дитина 100
пів і городишми, обидвох з теліа
шкучу-збути, 12 сортування і закупи-
ня. Платня за умови. Подання з ані-
адіями солідарності з розширеною
судити на адресу:
Окружний Союз Кооператив — НО/О-
490 МІЯ. Селісінг-г-г 56